

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio. 44103. Telephone: 431-6344

XLIX

Kovas — March 23, 1964

35 Nr.

ILIUSTRUOTAS TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

VOKIEČIŲ - SOVIETŲ SANTYKIAI

ERHARDO VYRIAUSYBĖ ATKAKLIAI LAIKO-SI SAVO NUSISTATYMO NEKALBĖTI SU SOVIETAIS PRINCIPINIAIS, KAIP TAIKOS SUTARTIES SUPADYMO KLAUSIMAIS, KOL TIE REIKALAUJA PRIPAŽINTI RYTŲ VOKIETIJOS SUVERENUMĄ. — PRAKTIŠKI REIKALAI IŠSPRENDŽIAMAI APEINANT PRINCIPINIUS KLAUSIMUS, NORS DAŽNAI IR PRIVEDA PRIE NESUSIPRATIMŲ.

Vytautas Meškauskas

"Das war eine entsetzliche Panne" -- tai buvo baisus nesupratimas -- tyliai prisipažino šiaip gana išdidus vokiečių užsienio reikalų ministeris Gerhard Schroeder kanceliui Ludwigui Erhardui, Nesusipratimas, kuris pereitą savaitę buvo karšta diskutuojamas Vokietijoje, įvyko vasario 26 d. 11 val. 34 min. Maskvoje prie Kremliaus pagrindinių vartų, vadinamų Išganytojo vardu. Tuo laiku ten sustojo Vokietijos ambasada priklausiusi Opelio firmos sunkvežimėlis prikraitas bulvių. Iš jo išlipęs ambasados pasiuntinys (ne diplomatas, o šiaip sau žmogelis laiškas nunešti ir kitokiems panašioms darbams) parodė sargybiniui vokišką laišką, kurį sargybinis nuvedė pas sargybos viršininką, kuris išdavė pakvitavimą...

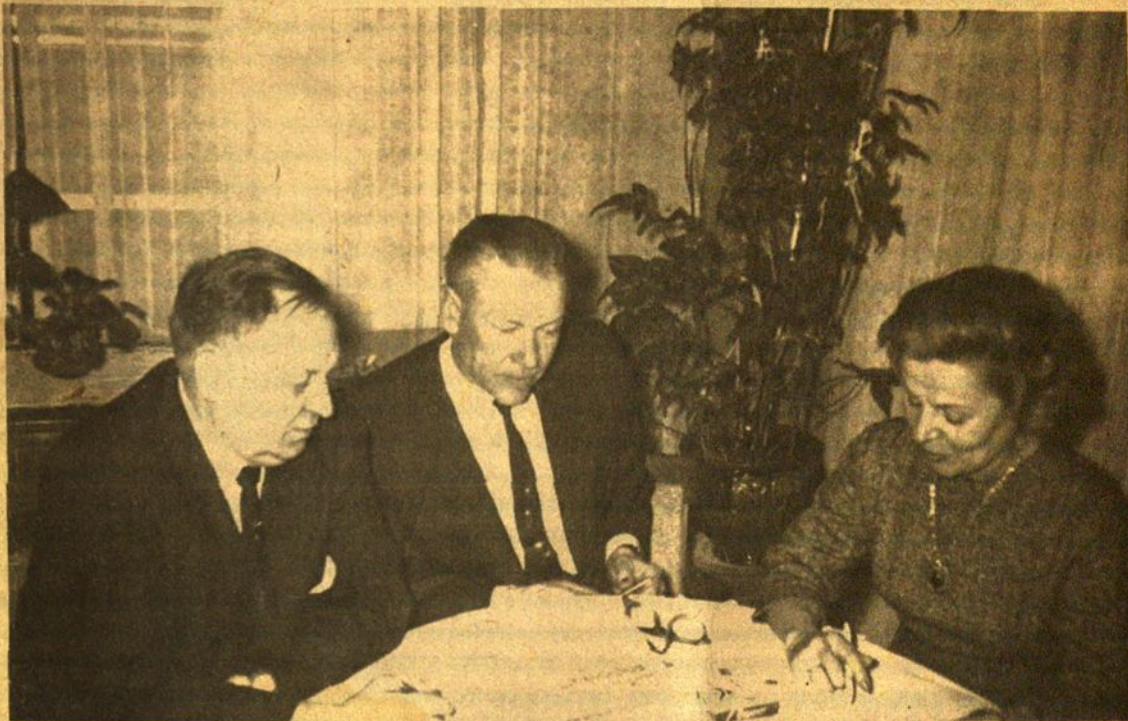
Už poros dienų Chruščiovo žentas Adžubėjus Izvestijoje pareiškė didelį nepasitenkinimą už "nesilaikymą įprastų diplomatinių papročių". Mat, tas laiškas Chruščioviui buvo kancelerio Erhardo atsakymas į Chruščiovo Naujų Metų proga išsiuntintą aplinkraščių viso pasaulio vyriausybėms, kuriame sovietai siūlė sudaryti naują sutartį pažadant nevaroti jėgos tarptautiniams ginčams spręsti. Erhardas mandagiai, bet gana griežtai siūlė pirmiau sudaryti taikos sutartį, kuri būtų teisinga ir leistų vokiečių tautai pačiai apsispręsti. Tas atsakymas buvo pasiųstas į Maskvą su instrukcija jį perduoti per pasiuntinį. Pagal diplomatinę žargoną tai reiškė, kad laiškas turėtų būti perduotas per patį ambasadorių ar mažesnę diplomatinę pareigūną (kaip nepaprastą papiuntinį ar pasiuntinys patarėją) be jokio žodinio paaiškinimo apie laiško turinį. Kadangi rimtesniems pasiekėjams su sovietais, vokiečių užsienio reikalų ministerijos nuomone, šiuo metu laikas dar nepribrendęs, ambasadorius Maskvoje Groepper nutarė tą laišką persiųsti anksčiau nurodytu būdu -- su bulvių sunkvežimiu.

Bonnos nuomone su sovietais negalima ir nėra reikalo rimtai derėtis, kol jie neatsisako nuo savo reikalavimo, kad vokiečiai kalbėtųsi ne tiesiogiai su Kremliu, bet su Kremliaus pastatyta valdžia sovietų zonoje, vadinama "Vokiečių Demokratinė Respublika". Tos "respublikos" suverenumo Federalinė Vokiečių respublika nepripažįsta.

Kol sovietai neatsisako savo reikalavimo, vokiečiai nenori su jais kalbėti apie taikos sutartį ir santykių sunormavimą, nors šiaip tas visai neklaido gana plačioms prekybos ryšiams. V. Vokietija atsisako palaikyti diplomatinis santykius ir su sovietų satelitais, jei tie neatsisakys tokių santykių su Rytų Vokietija. Ir čia rasta praktiška išeitis. V. Vokietija neturi diplomatinis santykių sovietų satelitų sostinėse, bet tas funkcijas visai pakenčiamai atlieka... prekybinės misijos. Ūkiniuose susitarimuose sovietų reikalavimas Vakarų Berlyną traktuoti kaip atskirą nepriklausomą Vokietijos dalį yra apėinamas visai nekalbant apie Vakarų Vokietiją ir Vakarų Berlyną, bet minint tik vieną Vakarų Vokietijos Markės sritį, kuri apima ir Vakarų Vokietiją ir Vakarų Berlyną.

Kiek ilgai tokia padėtis tęsis? Praktiškams reikalams spręsti rastos atitinkamos formulės, apėinančios principinius klausimus, už tat vokiečiams nėra gyvo reikalo skubintis. Jie nemano, kad sovietai šiuo metu griežtųsi kokių nors nemalonų žygių Vakarų Berlynui paspausti. Tai dėl to, kad sovietai nenori nutraukti lėtai besitęsiančius pasikalbėjimus su amerikiečiais. Iš kitos pusės, sovietai kai kada parodo nekantrumo žymių. Taip jie neseniai kaltino Vakarų Vokietijos vyriausybę norint užkariauti Rytų Vokietiją, pasak Tassą, Vakarų Vokietijoje kelia galvą Hitlerininkai ir pan. Tačiau įdomu, kad tokius Tasso komentarus neskelbia Izvestija, jie platinami sovietų satelitų spaudoje.

Tuo laiku, kai dabartinis Vokietijos ambasadorius Maskvoje Horst Groepper neturi jokio asmeninio kontakto su Chruščiovu (ankščiau buvęs ambasadorius Hans Kroll turėjo labai draugiškus santykius ir buvo Chruščiovo asmeniškai labai mėgiamas), sovietų ambasadorius Bonnoje Smirnovas buvo išvykęs labai ilgą atostogą. Tik praėjus savaitei iš jų grįžęs, jis vokiečius nuramino dėl nelaimingo nesusipratimo su Erhardo laišku ir turėjo 65 minučių pasikalbėjimą su kancelieriu. Kalba ir dabar sukosio apie praktiškus reikalus.



Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Richmond Hill, N.Y., skyriaus valdyba posėdžio metu. Sėdi iš kairės: išdinininkas Petras Paprockas, pirmininkas Jurgis Sirusas ir sekretorė Stella Abraitienė.

ALT S-gos Richmond Hill skyrius papildė Vilties įnašą nauja šimtaine...

Dažnai skaitome spaudoje nusiskundimą, kad yra organizacijų, kurių veikla prasideda ir baigiasi tik savo suvažiavimuose paskelbus eilę nutarimų ir juos padėjus ramiai gulėti į lentyną

ligi kito suvažiavimo.

Tačiau, kada toks priekaištas girdimas iš plačios visuomenės tarpo ar net pačių tokios organizacijos narių, tenka prisiminti ir antrąją medalio pusę: vienas kaktas sienos nepramuši. Pasitaiko, kad org-jos vadovybė ar koks komitetas paskelbia gražiausius nutarimus, deda visas pastangas jų įgyvendinimui, kol pagaliau nuleidžia rankas neradę jokio atgarsio nei nuoširdaus pritarimo savo narių ir visuomenės tarpe. Planai ir nutarimai įgyvendinami tik tada, kada vadovybės pastangas remia visi nariai bei visa lietuvių visuomenė.

-- Kiek atsimenu, ALTS-ga praeitame Seime St. Louis, Mo. paskelbusi eilę nutarimų, rezoliucijų taip pat nutilo, -- priekaištaudamas sako man kartą kitos org-jos vadovas.

Nenuilio, sakau. Ne vieną Seimo nutarimą per keletą mėnesių jau įgyvendino. Nei Sąjungos Centro Valdyba, nei skyriai po Seimo neatostogavo. Jei visuomenė apie tai mažiau žino, greičiausiai dėl to, kad apie tai mažiau buvo garsintasi, ar permažai buvo panaudoti spauda, kaip priemonės vykdomiems darbams išskelti.

Spaudos klausimas buvo svarstomas ir Sąjungos Seime ir paskelbtas nutarimas stiprinti ir vispusiškai remti Vilties d-jos leidžiamą tautinės minties mūšio laikraštį Dirvą. Šis nutarimas neguli lentynoj ar Seimo protokolo byloj, bet aktyviai pradėtas vykdyti tiek S-gos Centro valdybos, tiek skyrių vadovybių, mieliai talkinant visiems nariams.

Šį kartą paminėtinas Richmond Hill New Yorko skyrius, ką tik

papildęs Vilties d-jai įnašą dar viena šimtaine. Tai trečias šimtas iš skyriaus kasos. Su dviem šimtais dolerių skyrius įsiriškiovo į Antano Smetonos monografijos garbės prenumeratorių eiles ir surinko 40 prenumeratorių.

Iš kur jie gauna lėšų, ne vienas pagalvos. Na gi iš tradicinio virtusio užgavėnių pobūvio, kurio pasiseidimui daugiausia darbo, pastangų ir širdies įdėda skyriaus narės, pačios paruošdamos užkandžius, vadovaujant B. Onitienėi.

40-ties narių eilėse yra ir senųjų ateivių: J. ir P. Šimėnai, J. ir O. Valaičiai, N. Kulbokienė, O. Budraitienė, E. Povilankienė, T. Norkuvienė, inž. J. Baltus ir k.

Pažymėtina, kad dabartinėje Sąjungos Centro Valdyboje taip pat visi šio skyriaus nariai, "to skyriaus auklėtiniai išleisti žmonės", anot pirm. J. Siruso.

Richmond Hill skyrius neseniai įvykio parengimo proga įvykdė ir kitą Seimo nutarimą, t. y. pagal įstatų pakeitimą priimtą Centro Valdybai nustatytą pelno procentą ne mažiau 10% nuo kiekvieno parengimo.

Be to, skyriaus valdyba vasario 16 d. proga paaukojo 25 dol. Lietuvos Nepriklausomybės Fondui. Tai kasmetinė jų duoklė tam fondui, siekiančiam sukelti lėšų taip svarbiui tikslui -- anglų kalba mokslinei veiklai išleidinimui.

Šio veiklaus skyriaus valdybą sudaro agronomas Jurgis Sirusas -- pirm., Stella Abraitienė -- sekretorė ir Petras Paprockas -- išdinininkas.

Jurgis ir Elena Sirusai, gerai žinomi New Yorko visuomenininkai, tokiais pat išaukę ir išmokslinę du sūnus ir prieš 3 metus iš Lietuvos išreikalavę dukrą Danutę, kuri neseniai buvo pakelta į neolituojančių seniores. Visi trys tautinių šokių šokėjai, geri sportininkai ir aktyvūs akademinio jaunimo nariai.

J. Sirusas yra Vilties d-jos šimtininkas ir uolus Lietuvos Nepriklausomybės Fondo bei kitų tautinių reikalų rėmėjas.

Stella Abraitienė, berods, nėra praleidusi nė vieno S-gos Seimo, Richmond Hill skyriuje priklausau nuo pat jo steigimo, kurio pirmasis iniciatorius, steigėjas ir ilgametis pirm. buvo jos vyras Vytautas Abraitis, dabartinis S-gos pirmininkas. Steigėjų tarpe buvo ir P. Ališauskas, A. Senikas, S. Mackevičius, K. Silionas su ponimais ir k.

Petras Paprockas, kaip ir de-ekonomistai, yra ilgametis to skyriaus pavyzdingas išdinininkas.

Linkėtina šiam skyriui ir toliau taip sėkmingai ir pavyzdin-gai darbuotis.

(ež)

VARŠUVOS LENKAI PUOLA IŠEIVIUS IR BAIMINASI DĖL DEŠINIŲJŲ ISIGALĖJIMO AMERIKOJE

VYT. ALSEIKA
Dirvos korespondentas
V. Vokietijoje

Vakaruose veikiančių lenkų iš-eivių radijo programų ir kai kurių leidinių poveikis tiek efektyvus, kad netenka stebėtis "liaudies Lenkijos" komunistų dažnėjančiais puolimais lenkų institucijų Vakaruose.

Muenchene veikiąs Laisvosios Europos Radijo siųstuvąs Lenkijoje labai populiarius ir kiek teko patirti, jo nuolatinių klausytojų gali būti apie 8 milijonai, o ypatingomis progomis jų skaičius pasiekia 12 milijonų ar daugiau. Komunistai pastaruoju metu tam radiofonui lenkų kalba programą teikiančiam nuo ankstyvaus ryto ligi nakties yra prikišę diversijos bei melagingos propagandos kaltinimus. Tai svarbus propagandinis ginklas ir su juo susidoroji ir jį nutildyti -- vargiai pakeliamas uždavinys.

Dabar komunistiniai lenkai dar didesnį pavojų įžiūri Paryžiuje leidžiamame "Kultura" žurnale. Jis komunistams atrodo pavojingas pirmiausia dėl to, kad straipsnių lygis esąs aukštas ir kad kultūrinio tipo žurnalas galys veikti efektingiau, kaip "diversinio" pobūdžio radijas.

Žinoma, kai kas lietuvių šį žurnalą paseka, nors jis, aišku, daugiau įdomus bei artimas lenkų visuomenei. Varšuvoje leidžia-

mas tokio pat pavadinimo, tariai-mai kultūrinio, o daugiau komunistiniai - agitacinio turinio, savaitraštis "Kultura" pažymi, kad Paryžiaus "Kultura" skaitytojus "balamutyja" savo lygiu. Pateikiama tokios žinios apie komunistų nekenčiamąjį organą: jis atsirado 1946 m. Italijoje, kai ten veikė gen. Anderso II korpusas ir įsikūrė Literatūros Institutas. 1948 m. buvo įsteigtas krašto tyrinėjimų bei studijų centras, turėjęs savo rinkiniuose visus lenkų laikraščius ir biblioteką su kelių kalbų knygomis (apie 30,000 tomų). Nuo 1959 m. tas centras pradėjo komplektuoti ir komunistinės Lenkijos spaudą ir kūrė lenkų emigracijos dokumentacijos biurą.

"Kultūros" žurnale dirbantieji asmens režimininkams lenkams, aišku, yra nepakenčiamas elementas ir netenka stebėtis, kad jie dabar pristatomi kaip artimi amerikiečių ir vakarų vokiečių bendradarbiai. Žurnalo redaktorius Jerzy Giedroyc (Giedraitis), rašoma varšuviniame laikraštyje, prieš karą buvęs pilsudkinin-

kams artimos organizacijos narys. Apie "Kultūros" Literatūros Instituto vedėją Konstantiną Jelenką sakoma, kad jis turįs artimus ryšius su amerikiečių istaigomis, o tai esą teigiamai atsiliepią į žurnalo finansavimą. Vienas svarbiųjų bendradarbių, Juliusz Mieroszewski, pagal varšuvinius komunistus, į Paryžiaus žurnalo redakciją įsijungęs 1948 m., gerokai įsistiprinęs ir... esąs provokiškos orientacijos šalininkas.

Tas įprastas kaltinimas iš-eivijoje dirbantiems lenkams. Žinoma, simpatijų vokiečiams ar jų aspiracijoms neturi nei vadovaujantieji žurnalo asmenys, nei kai kurie bendradarbiai, pvz. savo literatūriniais darbais Europoje gerai pažįstamas Czesław Miłosz (Milašius) ar Madrido radijofone dirbęs komentatorius Juozas Lobodovskis. Dar kitas "Kultura" žurnalui metamas kaltinimas, tai -- jo bendradarbių ryšiai su Muenchene veikiančio Laisvosios Europos Radijo lenkų skyriumi (čia bendradarbių esama daugiau šimto). Paryžiaus žurnalo spausdinama 5,000 egz. ir iš jų nelegaliu keliu į Lenkiją patenka (Nukelta į 2 psl.)

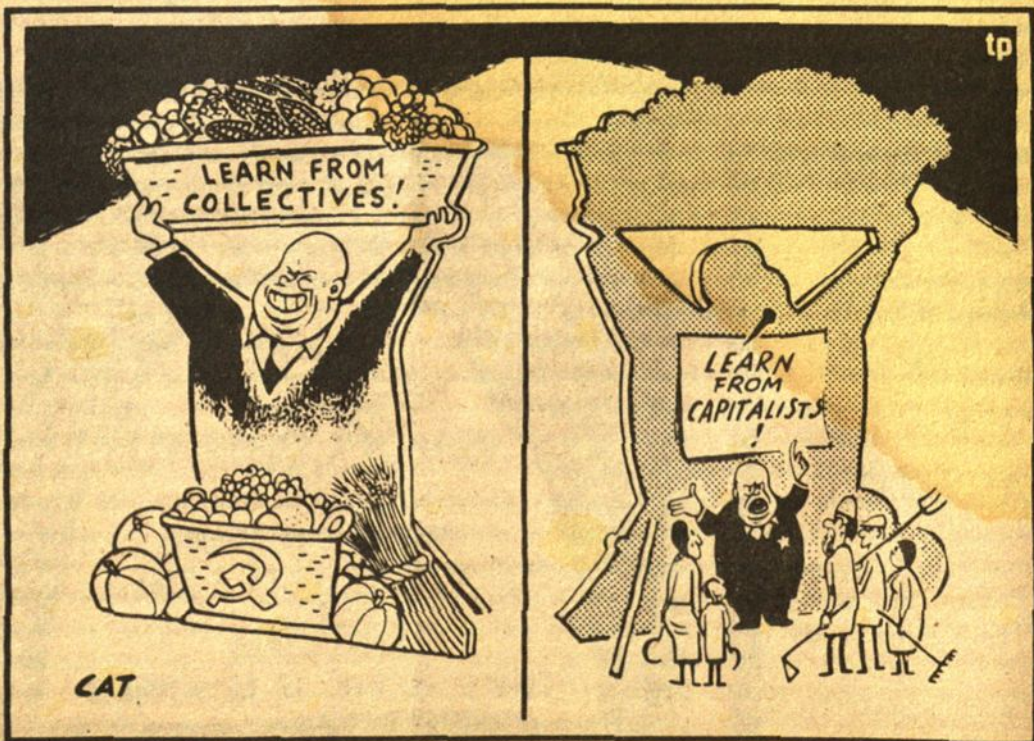
BUVUSIOSE 'DŽIUNGLĖSE' AUGA LATVIŲ KULTŪRINIS CENTRAS

Indianapolio latvių kolonija užmiestyje įsigijo 7 akrų nenaudojamos žemės plotą. Tai buvo 1962 m. Šiomet tose buvusiose neišbrendamose "džiunglėse" jau veikia sporto ir piknikų aikštė, davusi namų statybos komitetui -- 20,000 dol. pradinio kapitalo. Kas be ko, kolonijos nariai perka akcijas (po 100 dol.) namų statybai paremti. Tame plote, be kultūrinei veiklai tinkamo pastato (su moderniška judama scena), numatytas plaukimo baseinas ir kt. Įrengimai, pirmoje eilėje atsivėlgiantį jaunimo reikalavimus. Kultūros centrui vadovaują asmens reiškia nuomone, kad investuojant pinigų į tokį užmojų, reikia atsižvelgti į tai, kad senųjų gretos retėja. Namai statomi ne vienai dienai. Pavadinimas "Kultūros namais" negali likti pasyvia vertybe, o privalas tarnau-

ti aktyviam kultūriniam reiškimui.

BE CHRUSČIOVO NĖ IŠ VIETOS...

Filmų artistė Rūta Lee-Kilmonytė 8 metus be paliovos bandė gauti išvažiavimo vizą savo ligotai močiutei, gyvenančiai okup. Lietuvoje. Iš to niekas neišėjo. Sužinojus, kad močiutė L. Kamandulienė, 84 m. amžiaus, jau prie mirties, išbandžiusi visas galimas priemones vizai gauti bent paskutiniam pasimatymui, ėmė Rūtą ir paskambino -- tiesiai į Kremlių! Kaip rašo New York Daily News, jos istorija, telefonu perduodant kainavusi 200 dol. Kaž kur Kremliuje užgavo stygą. Kovo 16 d. ji su tėvais išskrido į Vilnių.



Be žodžių...

EASTER GREETINGS
from

Frances P. Bolton

CONGRESSMAN

22nd District

GREETINGS and BEST WISHES
C. C. MITCHELL SUPPLY CO.

WHOLE SALE DISTRIBUTORS CALORIC
BUILT — IN OVEN RANGES

4316 Pearl Rd.

661-5550

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

ROBY TV & APPLIANCE

22402 LAKE SHORE Blvd.

731-1170

5732 MAYFIELD Rd.

HI 9-5678

BEST WISHES

To All the Lithuanian People

PAUL J. EVERSON REALTOR

24100 Lake Shore Blvd.

RE 1-6200

Euclid 23, Ohio

GREETINGS and BEST WISHES

GEO. H. PLANTE
General Agency

REPRESENTING

**THE JOHN HANCOCK MUTUAL LIFE
INSURANCE CO.**

2829 Euclid Ave.

MA 1-3360

GREETINGS and BEST WISHES

JOHN M. PETERS
CONSTRUCTION CO

5339 Canal Rd.

Tel. 524-5624

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

LOUIS MILNER CO., INC.

WALLPAPER AND PAINTS

WE CARRY LUCITE PAINT

12511 St. Clair Avenue

GL 1-2688

VARŠUVOS LENKAI PUOLA...

(Atkelta iš 1 psl.)

apie 1,000 egz. Taip bent tvirtina
varšuvinės "Kulturos" atstovai.

Paryžiuje veikia tos "Kulturos" Literatūros Institutas yra išleidęs nemažą knygų. Nuo 1946 iki 1952 m. pasirodė 34 pavadinimų knygos, o nuo 1953 m. įsteigta vad. "Biblioteka" ir knygos leidžiamos pastoviai -- ligi pastarųjų metų pasirodė 90 tomų. Dar leidžiami periodiniai žurnalai (jie pasirodo porą kartų per metus), pvz. "Zeszyty Historyczne" (daugiau istorijos klausimams nagrinėti), "Zeszyty Krajo", "Dokumenty" ir kt.

Varšuviniams lenkams rūpi pažymėti, kad išeivių spauda pati negalinti išsilaikyti ir ją remiančios amerikiečių organizacijos. Taigi, pagal Varšuvos "Kulturą" ligi 1949 m. buvo žinoma, kad Paryžiaus "Kultura" išsilaikyti iš gen. Anderso teikiamų lėšų, vėliau gi tam tikromis progomis žurnalas gaudavęs Laisvosios Europos Komiteto JAV-se subsidijas, jį rėmė kai kurios amerikiečių organizacijos ir, paskutinėje vietoje... lenkų organizacijos Amerikoje (čia pat priduriama, kad jos dešiniojos pakraipos, atseit su polinkiu į fašizmą...). Finansiniai žurnalas taip sustiprėjęs, kad Paryžiuje sugebėjęs įsigyti Maisons Lafitte nuosavybę (kainavo apie 10 milijonų frankų). Po 1956 m., kai žurnalo leidykla Paryžiuje pradėjo aktyviai leisti įvairias knygas, jau įtariama, kad jo finansinė būklė dar pagerėjusi. Esą, "Kultura" gaunanti lėšas ne tik iš LE Komiteto, bet ir iš Laisvosios Kultūros Kongreso, Intelektualinės Laisvės fondo, iš Fordo ir Rockefellerio fondų.

Ar nusikaltimas gauti amerikiečių organizacijų paramą? Ne, atsako išeivių lenkų "Kultura" žmonės ir vienas jų bendradarbių neseniai taip parašė ir, žinoma, tuos žodžius bematant pakartojo režiminiai lenkai, išeiviams prikerdami bendradarbiavimą su svetima: "Politinė emigracija mes save laikome JAV sąjungininkais... Norėdami vykdyti savo uždavinius, emigracija privalo egzistuoti, jai reikalingos įvairios galimybės veikti, pagaliau, visi Amerikos sąjungininkai naudojami jos teikiama materialinė parama. Nėra pagrindo lenkams atsisakyti nuo bet kokios paramos."

Atverskime kitą Varšuvos laikraštį -- dienraštį "Życie Warszawy" ir čia susidursime su pastaruoju metu satelitinuose kraštuose labai madingais puolimais, nukreiptais prieš "dešiniuosius" JAV-se ir prieš tariamą nesugebėjimą pažaboti fašistinius sluoksnius Amerikoje. W. Gornickis, pavažinėjęs po JAV, stebisi tariamai smarkia profašistine propaganda, dešiniojo sparno pajėgumu ir čia visą kaltę suverčia silpnai kairiajai opozicijai. Komunistų partija esanti... persekiojama, įvairia lyg šuo į urvą. Amerikoje nesama Europos kraštuose įprastos kairiosios opozicijos. Tiesa, lenkas pripažįsta, kad JAV-se, bent spaudos srityje esąs elegantiškas tos kairiosios opozicijos fasadas -- tai "puikus kairiųjų savitrašis" "Nation", "kiek pažangus" "New Reader" ir "išskirtinai puikus" mėnesinis žurnalas "The Minority of One". Tačiau tie laikraščiai nevaidina didesnio vaidmens, nes pakanka tik palyginti jų bendrą tiražą (apie 150,000 egz.) su 900,000 egz. "kraštutinių dešiniųjų" spauda ar 17 milijonų egz. Hearsui priklausančios spaudos.

Pagal Varšuvos dienraštį, jei neskaityti silpnos intelektualų grupės, studentų ir mažo darbininkų skaičiaus, kairioji Amerikos opozicija neturi jokios atramos visuomenėje. Tos opozicijos neradime nei profesinėse sąjungose (čia esą įsigalėję politikieriai su gangsteriais), nei "vargioje smulkioje miesčio-nijoje", nei darbininkuose, kuriuos apsauginę vis besitęsias "prosperity", atseit gėrovė, nei negrų visuomenėje. O ar galima -- toliau klausia režiminiai lenkai -- rimtai skaitytis su "kairiaisiais" beatnikais bei su kai kuriais meno žmonių sluoksniais?

Idomu, kaip lenkai aiškina tą jiems nesuprantamą reiškinį, kad Amerikoje viešai nepasireiškia socialiniai konfliktai. Kad JAV kairieji taip nusilpę ir nepajėgūs, tai esąs kaltas komunistų partijos uždraudimas. Kai jau sukako 14 metų nuo pirmosios prieš komunistus nukreiptos teisinių bangos, dabar, teigia lenkai, Amerikos visuomenėje įsigalėjo nuotaikos, pagal kurias pavojinga būti ne tik partijos nariu, bet ir kiek domėtis radikalomis pažiūromis, nes esą lengvai gali pakliūti ar į kalėjimą, ar netekti tarnybos, ar iš viso tai gali pakenkti asmeninei karjerai. Dabar lenkai primena, kad JAV-se esama žmonių, kurie tą "nekalta" leiding "Nation" slepia vokuose (kad nepastebėtų kaimynai) arba vengia sueskurisą vykti į Sovietų Sąjungą, nes tai gali nepatikti įstaigos bosui.

Lenkų laikraštiniškas, ieškodamas tų įvairių reiškinų priežasčių, pagaliau džiaugiasi atkreiptas dėmesį į amerikiečių vidurinės klasės specifika -- toji klasė tai bruožas, ypatingai Amerika išskiria iš kitų kapitalistinių kraštų. Tai klasei priklauso bent du trečdaliai visos visuomenės ir joje gali rodytis reiškiniai, kaip simpatijos fašistinėms nuotakoms, nesugebėjimas joms atsispirti ir pan. Kaip lenkai ir kt. satelitai, sovietų neišskiriant, varo propagandą prieš tariamą radikalų sluosnių (sovietinis terminas: "pasivertėliai"), gali liudyti dar tokia lenkų užuomina -- jei šiandien Goldwaterio tipo žmonės gali rimtai galvoti įkopti į prezidento vietą, tai reiškia, kad amerikiečių visuomenėje atsirado gilios permainos ir tai mums sunku suprasti. Pabrėžiama, kad šalia Amerikos su moderniais universitetais, didžiu menu, nepasiekiamą techniką, žmogiškuoju nuoširdumu, esama dar ir kitos Amerikos. Jos būdingi bruožai: tai neapykanta, žudynės, šovinizmas. Amerikinis fašizmas dar esąs mažumoje ir dar neturįs įtakos federalinei valdžiai. Opats fašizmas esąs visur vienodas -- ir Muencheno aludėje ir liuksinių Kalifornijos vilų aplinkoje.

Tos režiminių lenkų pažiūros netaikytinos tik lenkų nusistatymu. Tai grynai maskvinis išradimas ir toji spaudos kompanija varoma pagal apgalvotą komunistinį receptą.

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS
GELINYCIA

GELĖS VISOMS PROGOMS
2113 WEST 63rd Street
Chicago, Ill.

Telefonai:

PR 8-0833 ir PR 8-0831

Diena iš dienos

***** B. K. NAUJOKO UŽRAŠAI *****

DAR VIENAS pavyzdys, kaip faktų nepaisanti gražbylystė ne padeda, o kenkia prakalbos tikslui: "Rusis ... negali pasigaminti paprasčiausio chemikalo -- trąšų javų laukams, o sakosi, kad sunkiausiai pagaminamo chemikalo -- vaistų produkto esą pakankama. Tai negudrus melas. Lietuvoje vaistų labai trūksta, bet raudonas okupantas neįsileidžia, nes jam nenaudinga, kad palieges lietuvis pasigydytų ir ilgiau gyventų... Dievaži, Nikita ir Sniečkus galėtų tik šypsotis į sauja, girdėdami, kad prieš juos kovojama tokiomis "mikstūromis"

Viena -- negi kiekvienas vaistas yra sunkiau pagaminti už "zuperį"? Antra -- jei zuperio ir nėra, tai ne tuo įrodys, kad ir vaistų nėra. Bolševikai dar nepasidavė gyventojų kaip reikiant aprūpinti, bėgti gali "sputnikus" leisti. Trečia -- kai pasirūša, tai ir trąšų gali pasigaminti: Kadainiuose jau gi pradėjo dirbti, o pagaliau -- ku gi pagrįstas toks teigimas, kad Lietuvos okupantai neįsileidžia į Lietuvą užsieninių vaistų neva todėl, kad lietuviai greičiau išmirtų! Pagreitinti nepageidaujamam žmogui atsiskyrimą su šiuo pasauliu jie turi daug tikresnių priemonių, negu užsieninių vaistų nedavimas. Jeigu toks būtų vaistų neįsileidimo tikslas, kaip kalbėtojas tvirtino, tai neleistų vaistų tik į Lietuvą, ar neduotų jų tik nepaklusiems lietuviams. Betgi dabar neleidžia vaistų į visą savo imperiją, įskaitant ir tikrąją Rusiją. Tai kur čia logika?

Beje, kai leisdavo vaistus, tai jų galėdavo gauti ir okupantai visiškai neparankūs lietuviai. Kaikurie pasigydydė, kaikurie vistiek mirė, nors naudojo amerikinius vaistus nekludomi. Ir Amerikoje gi miršta žmonės, nors vaistai čia pat.

Nors ir kvaila užsieninių vaistų uždraudimo priežastis Sovietų, bet ne ta. Tai prestižo gelbėjimas: negarbė, mat, partijai, kad žmonės labiau pasitiki "kapitalistų" vaistais... Bet buvo ir rimtesnių priežasčių, dėl kurių reikėjo ką nors daryti su tuo užsieninių vaistų įsileidimu. Vaistas be gydytojo priežiūros gali būti pavojingas: tas ypač gydytojams aišku. O kai vaistai siunčiami ne į gydytojų rankas, tas pavojus susidaro. Jis dar padidėja, kai vaistai gaunami didesniais kiekiais, perpardavimo tikslu. Žinoma, valdžia galėjo rimčiau ir humaniškiau tą klausimą išspręsti: importuoti trūkstantį vaistų ir aprūpinti jais vaistines. Jie netaip padarė. Čia rimtas ir pagrįstas priekaištas.

Bet kaip tik šiuo metu, sako, Lietuvoje amerikinių vaistų bent kaikuriuose vaistinėse net gana gausu. Kai Castro už amerikinius vaistus pardavė belaisvius, jis perleido jų didelius kiekius "globėjams". Iš tų siuntų ir Lietuvoje dabar pasklidę gana daug įvairių amerikinių vaistų. Ir pardavinėjami jie esą pigiau už vietinius: kad žmonės įtikintų, jog "prastesni".

SIUNTINIUS Į LIETUVĄ IR KITUS KRASTUS SIUNČIA

Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice ir paskelbta U. S. Department of Commerce

Cosmos Parcel Express Corp.

3212 So. Halsted St., Chicago, Ill., 60608

Tel. CA 5-1864 ir WA 5-2737

IR Marquette Gift Parcel Service

2439 W. 69 St., Chicago, Ill., 60629

Tel. WA 5-2737 ir 225-1864

Didelis pasirinkimas medžiagų ir visų kitų siuntiniams tinkamų prekių žemesnėmis negu kitur kainomis. Prieš sudarydami siuntinius, patikrinkite mūsų kainas.

Istaigos vedėjai: EDV. ŽUKAUSKAS IR VYT. ŽUKAUSKAS
Abiejuose skyriuose galima užsakyti maisto siuntinius iš Danijos, taip pat akordeonus, siuvenas ir rašomas mašinas iš Europos ir įvairias prekes, net šaldytuvus ir automobilius iš SSSR sandėlių.

Kas tik turi gerą skonį
Viską perka pas Lieponį!

Lietuvių Prekybos Namai

FURNITURE CENTER, INC.

Vienintelė lietuvių prekybos įmonė Amerikoje, parduodanti importuotus ir vietos fabriku baldus, kilimus, namų įrengimus; televizijos ir Hi-Fidelity bei Stereo aparatus. Be to, pardavinėja baldus biznio įstaigoms, vasarvietėms, moteliams ir viešbučiams. Dovanai sudaromi specialistų dekoratorių planai.

FURNITURE CENTER, INC., ČIKAGOJE

6211 So. Western Ave., Marquette Parke

Tel. PROspect 8 - 5875

3207 So. Halsted St., Bridgeporte

Tel. Victory 2-1226

Abi krautuvės atidarytos pirmadienį ir ketvirtadienį, nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro, kitomis dienomis nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 12 val. iki 5 val. atidaryta tik Marquette Parke krautuvė.

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNIOJE

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. STREGA — Liqueur, Import. from Italy... 5th \$5.75
2. KRON BRANNVIN AQUAVIT švediska... 5th \$3.98
3. NAPOLEON Vermouth, Import. from France... 5th \$1.19
4. Popular GERMAN VSOP Brand... 5th \$1.69
5. PORT. SOUTHERN. RHINE Wine... 5th \$.69

6. ST. REMY BRAND. Import. from France... 5th \$3.98
7. LIEBFRAUMILCH Wine... 5th \$.98
8. BORDEAUX Wine, Red or White... 5th \$.98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

PETIKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA



MARQUETTE PARK CHICAGO

2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

DIRVA

THE LITHUANIAN
NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO. 44103
TELEPHONE: 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Monday, Wednesday and Friday except in case
of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Išėina: pirma-
dieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis, Vytautas Gedgaudas ir Jonas P. Palukaitis.
Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas,
R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

PASIRINKIMAS LABDARYBEI

Skurdas yra tiek senas, kiek sena pasaulio istorija. Tuo pačiu ne nauja savo amžiumi ir labdara. Bet kaip labdara neišnaikina skurdo, taip jo negalės išnaikinti ir valdžios ambicijos administratyvinėmis priemonėmis su juo kovoti. Toji kova negali pakeisti žmonių būdo, kurie savo apskurimo dėka sugeba sekti gamtos dėsnius. Kol gyvos bitės, bus ir tranų.

Išsivijos bendruomenėje beveik viskas remiasi labdarybe. Ką mes vadiname mokesčiais, yra savanoriškas sutikimas atiduoti savo duoklę pasirinktam tikslui. Tačiau nėra priemonių, arba jos nepakankamos, kad tomis duoklėmis galėtume vadovautis didesnių ir apčiuopiamesnių darbų planavime. Visi projektai, visi geri sumanymai turi remtis spėliojimais ir gerų norų pyragais. Viskas yra auka, kaip visokius nario mokesčius, metines rinkliavas ir kt. bepavadinantume.

Aukų rinkimo sistematizavimas būtų įmanomas tik tada, kada matytųsi nors šiek tiek sistemos bruožai ir jų panaudojime. Kol to nėra, aišku, kad atsiranda daugiau "pasiteisinančių", kurie nemato tikslo aukoti, jei nėra aiškių duomenų, kad tos aukos tikslingai ir bus panaudojamos.

Neatsižvelgiant į tai, kad yra naudingų tikslų ir būtinų reikalų, aukų išskirstymo skalė plati pasirinkimui, ir gerai suprantantiems mūsų visuomeninio gyvenimo ir jo reikalavimų padėtį aišku, kad vis tiek reikia aukoti, bet kartu yra ir spragų, kurias lengvai savo pasiteisinimui naudoja tie, kurie aukos dorybėmis neužsikrečia. Ir taip visa finansinė našta gula ant riboto aukotojų skaičiaus pečių, ant tų nuolatinių pasižventėlių, kurie, gerai ar blogai, puikiai supranta, kad jiems susiteikavus, sustos pulsavęs be koks visuomeninis, kultūrinis gyvenimas.

Toji mūsų visuomeninė, lygiai kaip socialinė labdara visame pasaulyje, nei pataiso, nei paskatina kovos su visuomenės tranais būklės. Galima ir reikia siekti pagerėjimo, tinkamesnės sistemos, bet, atrodo, kad lazda ir terba dar ilgai neišnyks iš visuomeninių šventorių. Ar su tam tikrais išskaičiavimais, ar iš geros valios, lietuviškos bitės naudojasi kad ir skurdžiais išsivijos žiedais, kad krauti medų avilyje. O raskit avilį be tranų...

LAIŠKAI

RAUDONIEJI KNISA

Praeitų metų lapkričio mėn. Dirvoje buvo įdėtas pranešimas, kad paskutinį to mėnesio sekmadienį Chicagoje įvyksta antras raudonųjų organizuojamas mitingas, ir lietuviai kviečiami budėti. Tačiau taip jau pasitaikė, kad tą sekmadienį visa Amerika paskendo giliame liūdesyje ir sėdėjo prie televizijos aparatų, sekdami nužudyto prezidento Kennedžio pasirošimus laidotuviams, visi susirinkimai, net ir labai svarbūs, buvo atšaukti.

Buvo manyta, kad ir raudonųjų mitingas dėl tos pačios priežasties neįvyko, nes po to laikraščiuose apie tai nieko nebuvo rašyta.

Dabar iš vilniškio "Tėvynės Balso" sužinojome, kad mitingas įvyko ir buvęs labai "daringas". Buvę platinami lapeliai, išleisti specialiai sudaryto "Nacionalinio komiteto kovai prieš karinius nusikaltėlius ir nacizmą". Tą komitetą sudarė: pirmininkas B. Jampolis, vice-

pirmininkas profesorius B. Kubilius ir sekretorė S. Švarc. -- Tai gi, jų tarpe esame asmens su aiškia lietuviška pavarde. Įdomu, kas jis per paukštis?

Anot lapelio, "komitetas užsibrėžė tikslą demaskuoti karinius nusikaltėlius, gyvenančius Amerikoje". Atseit, laisvoje Amerikos šalyje yra sudaryta bolševikinio tipo NKVD organizacija, kuri įimsis žnipinėjimo ir terorizavimo darbo.

Dalintuose lapeliuose paskelbtas to komiteto sudarytas sąrašas 21 "karinių nusikaltėlių", gyvenančių Amerikoje.

Tai tik "viso darbo" pradžia, nes raudonieji Maskvos talkininkai, žnipinėjimo veiklą tęs toliau, kaip lapelyje pasižadama: "Mes skelbsime vardus, nurodysime gyvenamąsias vietas ir rašysime apie jų nusikaltimų pobūdį". Reikia laukti tolimesnių to komiteto "veiklos" pasireiškimų.

Tas pats vilniškis laikraštukas pradėjo spausdinti anksčiau Chicagoje gyvenusio, dabar okupuotą Lietuvon grįžusio, Albino Morkaus atsiminimus apie Chicago lietuvių veikėjus. Pamazgų nesigailima visiems.

A. Beržinis

VYTAUTO MARIJOŠIAUS MUZIKINĖ VEIKLA

Sudrumstam vandenį gana sunkiai yra matomos net ir didelės žuvis. Tokiu drumstu vandeniu rodosi mūsų gyvenimas, kai bandai nuo artimų krantų į jį pažvelgti...

Gana retai veidas į veidą ar laišką pavidalu man tenka susitikti buv. mūsų Valst. Operos Teatro dirigentą ir meno vadovą Vytautą Marijošį. Tie susitikimai visad būna mieli ir džiaugsmingi. Vyt. Marijošius yra toks vyras, kuris turi ką pasakyti, moka pasakoti ir sukvėpimu ir tik jam būdinga išraiška. Nevengia įsiai buvusių bendradarbių, pažįstamų, o tuo labiau artimesnių draugų (deja, yra būtybių, kurios, artimą pamačiusios, jam lenkiasi iš kelio). Tačiau beveik visada, kai po mielių pasimatymų su Vyt. Marijošium mes atsiskiriam, man lieka kažkoks nemalonas kartėlis gomury. Argi mes netikėjome, kad jis turi didelę muzikos interpretatoriaus dovaną? Argi jo darbai nebuvo jo galingo talento polėkiai? Ak, sudrumstam vandenį gana sunkiai yra matomos net ir didelės žuvis! Ne vienu atveju toks dumblas dabar yra mūsų gyvenimas...

Dirigentas Vyt. Marijošius turėjo (žinoma, ir tebeturi) savo darbo stilių. Tam stiliui trumpai apibūdinti tinka senas lietuviškas posakis: ką darai, daryk gerai! Nors tu žodžių savo šūkiu jis nebuvo viešai paskelbęs, betgi panašiu ryžtu spindėjo kiekviena jo pastanga. Vyt. Marijošius dirbo su užsidedimu, moko reikalauti, operinį spektaklį muzikos požiūriu subrandinti ir dailiai nuokniu vaisyti parodyti scenoje. Jis nedarydavo skirtumo, kokio pobūdžio darbo našta jam būdavo patikima -- parengti naują operos statymą ar seną veiklą atnaujinti. Vienu ir kitu atveju, ir tai yra mano išgyventa teisybė, kūrybinį žyglį jis pradėdavo nuo žodžio. Vyt. Marijošius būdavo ypač svarbu ne tik kaip bet ir koki lietuvišką žodį operos daininkas dainuoja. Tas žodis, be savaime suprantamos giminytės suoriginalu, turėdavo būti dailus, skambus, muzikalus ir išraiškus. Kai tą medžiagą turėdavo sutvarkytą, jis pasinerdavo į gausią muzikinių ir sceninių repeticijų. Šildavo, prakaituodavo, kai kada į suklypusį bendradarbį pažvelgdavo pašalpiu žvilgsniu, bet su regimu susitvardymu neleidavo kuriam nors žmogiškam grubumui pasireikšti. Absoliuti dauguma operinių Vyt. Marijošių mylėjo ir mėgo su juos dirbti.

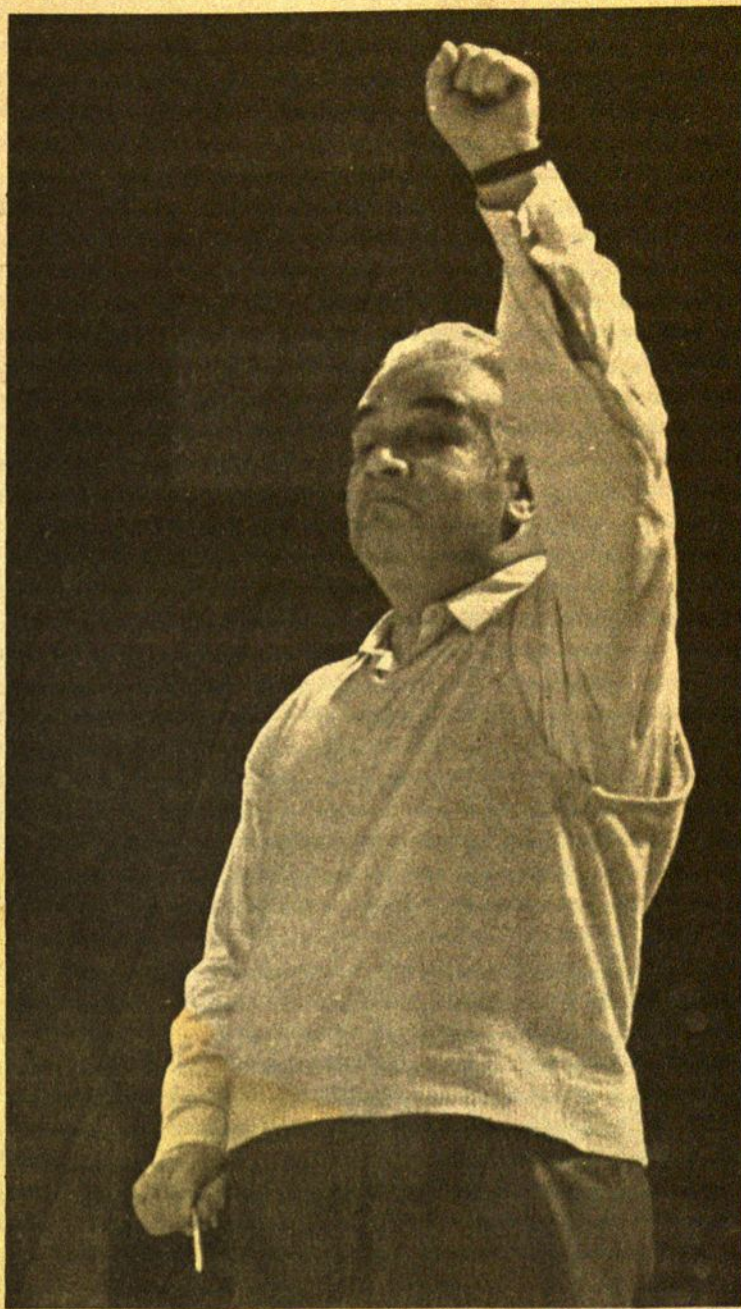
Daugumą jo darbų iki šiol gerai prisimenu. Girdžiu net kai kurias jo pastabas, matau tuos darbus scenoje. Tačiau daugiausia vaizdų mano atmintin įstrigo iš to meto, kai Vyt. Marijošius rengė G. Verdi Otello ir St. Šimkaus Pagirėnų statymus. Otello, be rodo, priešpaskutinė didžiojo italų opera, nebuvo minkštas riešutas mūsų teatrui. Desdemona gal trejetą turėjome visai neblogų, Kipras Petruskas, nors balsu prigimtim lyrinis tenoras, Otello vaidmenį sukūrė nepaprasto reljefingumo. Tačiau Jago

vaidmuo, nors jį bandė pora baritonų, taip ir liko tik solidus ir piktokas ponas scenoje. Muzikos pagalba, regėjais pavyzdžiais, atskirom Jago vaidmens studijom Vyt. Marijošius stengėsi ir šį personažą išryškinti, bet žmogus nevisada pajėgia aukščiau savęs iššokti. Muzikinė ir statyminė Otello linija buvo tokioje aukštumoje, kuri akivaizdžiai liudijo mūsų operos teatro šuolį į aukštį.

St. Šimkaus Pagirėnams dirigentas Vyt. Marijošius davė muzikinį apipavidalinimą. Kai repetitijos buvo baigtos, vieną kartą veiklas buvo parodytas koncerto pavidale. Aišku, dirigavo čia apkalbamas Vyt. Marijošius. St. Šimkaus melodijos, visos turiningas jo garsų pasaulis, skambėjo tokia šilima ir jėga, kurių neįmanoma pamiršti. Vėliau kažkokie juodi katnai autorių su dirigentu perskyrė. Ir tai buvo Pagirėnų nelaimė. Myk. Bukša tą operinį veiklą dirigavo akademiškai, St. Šimkaus muzikos nepažūdė, bet Vyt. Marijošiaus idėjų kerėjimų tiek daug jau nebesigirdėjo.

Pora praėties epizodėlių gal padės šių eilučių skaitytojui gyviau įsijausti į dabartinę dirigento Vyt. Marijošiaus muzikinę veiklą. Atvykęs Amerikon, jis įkūrė nedideliam New Britaine, Conn. Nors tariama, kad muzikos kalba yra tarptautinė kalba, niekas šioj puikioj šaly Vyt. Marijošiaus talentais ir patyrimu nesidomėjo. Atseit, jis išgyveno tą patį nusivylimą, kuris neaplenkė daugelio mūsų akademinių išsilavinimo žmonių. Buvo paguodžianti malonė, kad klebonas lietuvių parapijoj jam davė vargonininko vietą. Tai jau buvo duonos kąsnis penkių asmenų šeimai! Tačiau Vyt. Marijošius nėra iš tų žmonių tarpo, kurie su Lietuvos praradimu, ir save prarado. Tuo požiūriu jis yra tikras europietis -- apdairus, energingas, veržlus. Ilgainiui jis sumezgė pažinčių su amerikiečiais muzikais, pradėjo dirbti muzikos kolegijoj, Connecticut valstybės sostinėj Hartforde. Dabar, jau kelinti metai, kaip oficialūs leidiniai skelbia, kad Vyt. Marijošius yra Hartfordo universiteto Hart'o muzikos kolegijos ekstraordinarinis profesorius, dirigavimo klasės vadovas ir kai kurių muzikos disciplinų dėstytojas. Pakankamai gerai pažindamas dirigentą Vyt. Marijošį, negalėčiau tarti, kad savo laimę svečioj šaly jįsiai jau rado. Dieve, mano, jo stichija, tai operos teatras, tam jis besimokydamas ir ne vieno švarko alkūnes pratinė! Tačiau nėra menkystė ir tai, ką jis Amerikoje pats savo jėgom pasiekė. Hartfordo universitetas yra jauna ir sparčiai auganti mokslo institucija. Vyt. Marijošius ten turi poziciją, nestokojančią prielankaus vertinimo ir respekto.

Greta mokojo jo darbą, Vyt. Marijošius Hartforde ir plačiose jo apylinkėse gana dažnai reiškiavosi kaip dirigentas. Čia jis gana dažnas muzikinių festivalių vadovas. Vienaime tokiame festivaly su savo orkestru jis pagrojo mūsų komp. Jul. Gaidelio VI-ją simfoniją. Pasisekimas suteikė autoriui ir dirigentui dvasinio džiaugsmo. Pačiame Hartforde Vyt. Marijošius yra nuolatinis styginių instrumentų orkestro dirigentas. Kasmet orkestras surengia po keletą koncertų, visada susilaukdamas palankių kritikos atsiliepimų. Netolimam Manchestery jis yra muzikos direktorius ir simfoninio orkestro dirigentas (Manchester Civic Orchestra). To orkestro koncertai yra ypač gausiai lankomi, turėtu žinių, kad į kiekvieną koncertą susirenka apie 1000 klausytojų. Atrodo, kad šis orkestras yra kažkas panašus į Melrosės orkestrą, kurio dirigentas yra komp. J. Kačinskas. Vyt. Marijošius, kaip dirigentas, dirba ne tik savo valsčiuje. Muzikos festivaliuose jis jau yra pasireiškęs Pensilvanijos, New Yorko ir Massachusetts valstijose. Kovo 15 d. Hartforde koncertinėjo formoj jis dirigavo Mozarto op. Figaro vestuvs. Teko skaityti pluoštą recenzijų apie tuos koncertus. Ir buvo tik-



Dirigentas VYTAUTAS MARIJOŠIUS repetitijos metu.
S.E. Ofiara nuotrauka

rai smagu, kad Vyt. Marijošius bausmę reikia priimti su klusnumu ir sulenкта nugara... Dirigento Vyt. Marijošiaus vardas pastaruoju metu žymiai rašytame laiške pats Vyt. Marijošius sako: "Darboturiu daugiau negu galiu aprėpti". Pagal šv. Raštą, darbas yra Dievo bausmė. Bet negi žmogus dejuosi, kad darbo nestinga? Pelnyt

GREETINGS and BEST WISHES

CHIN'S RED DRAGON RESTAURANT

SERVING THE FINEST CHINESE

AND AMERICAN FOOD

3048 ST. CLAIR AVE. PR 1-0190

GREETINGS and BEST WISHES

USHER WASTE OIL SERVICE

2205 West 3 rd St. TO 1-1907

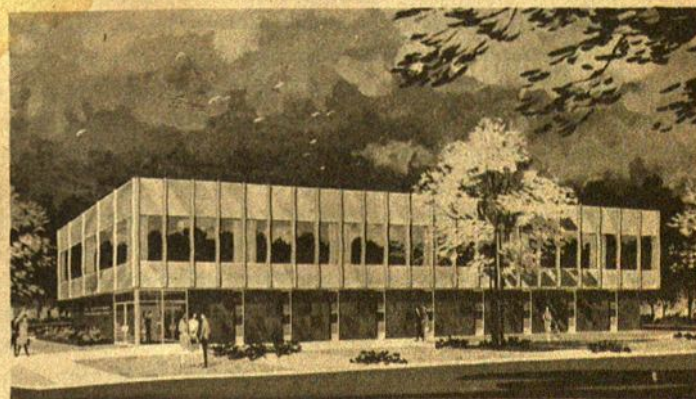
DIVIDENDUS MOKAME KAS 90 DIENŲ!

KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI PAS MUS!

PENIGAI PADĖTI IKI KIEKVIENO MĖNESIO 15-TOS DIENOS, NES DIVIDENDĄ NUO PIRMOS MĖNESIO DIENOS.

4 1/2% PRISIŪSIME DIVIDENDUS KAS 90 DIENŲ ANT INVESTAVIMŲ.

SIAS SĄSKAITAS YPATINGAI REKOMENDUOJAME PENSIONIERIAMS, KURIEM PROCENTAI YRA SVARBU GAUTI DAŽNIAU, NES IS TO PRAGYVENA.



ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill.

JUOZAS F. GRIBASKAS,
sekretorius

Chicago Phone: 242-4395; Suburban Phone: 656-6330

Mutual Federal Bendrovės rekordas

MOKAME
4 1/2%

metinį dividendą už
visas taupymo sąs-
kaitas.



- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokejom kiekvieną pataupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government

2202 W. CERMAK ROAD -- CHICAGO 8, ILL.

Phone: Virginia 7-7747

John J. Kazanaukas, Pres.

AMERIKOS REVOLIUCIJOS DUKTERYS PAGERBĖ DR. I. MAŽEIKIENĘ

Negausus Delaware lietuvių būrelis labai apsidžiaugė, kai kovo 6 d. "Delaware State News" paskyrė ištisą puslapį mūsų dr. Irenai Mažeikienei ryšium su jai suteiktu atžymėjimu. O tai įvyko, kada The National Society Daughters of the American Revolution (Ruth Brester Chapter, Washington, D.C.) dr. Irenai Mažeikienei suteikė "DAR Americanism Medal".

Straipsnyje keliose vietose pažymėta jos lietuviška kilmė, o ypatingai vaizdžiai aprašytas Vilniaus miestas, kur daktarė Irena yra baigusi aukštąjį mokslą.

Ta pačia proga ir aš norėčiau paminėti aukštą dr. Mažeikienės poziciją, kurią ji pasiekė šiame krašte.

Mažeikų šeima į JAV atvyko

1955 metais iš Kolumbijos (P. Amerikos) ir apsigyveno Baltimore, Md, Ten dr. Irena dirbo asistente John Hopkins universitete, School of Hygiene & Public Health.

Po poros metų dr. I. Mažeikienė gavo Delaware valstybės sveikatos departamento pasiūlymą perimti jo laboratorijų vice-direktorės pareigas. Pasiūlymas buvo priimtas, ir dr. Irena pradėjo naują, atsakingą darbą. Po kelerių metų, direktoriui išėjus į pensiją, 1962 m. dr. Irena Mažeikienė buvo paskirta minėtų laboratorijų direktore. Džiugu pastebėti, kad mūsų daktarė susilaukė didelio įvertinimo kaip bakteriologijos specialistė.

Dr. Irena Mažeikienė yra gimusi Suvalkuose. Medicinos mokslus baigė Vilniaus universitete dar lenkų okupacijos metu, 1933 metais atvyko Kaunan, kur ištėkėjo už veterinarijos gydytojo, Lietuvos kavalерijos kapitono Jono Mažeikos.

Lietuvoje daktarė Irena dirbo Higienos Institute kaip gydytoja-asistentė ir Kauno Miesto I-je Poliklinikoje laboratorijos vedėja. Po ketverių sėkmingo darbo metų jai buvo suteiktas gydytojos - bakteriologijos specialistės pažymėjimas.

Šiame krašte susilaukti tokio nepaprasto Amerikos Revoliucijos Dukterų pagerbimo -- tai labai retas atvejis. Bet mūsų dr. Mažeikienė jį buvo suteiktas, atžymint juos didelių nuopelnus atsakingose pareigose ir pabrėžiant jos išskilią asmenybę, tą asmenybę kuriai mielas ir lietuviškas gyvenimas bei bendravimas su savo tautiečiais. (skr)

AMERIKIEČIŲ CHORAS
DAINUOJA LATVIŠKAS
DAINAS

Žinomo Pittsburgho Carnegie Instituto choro dirigentas Roland Leich, supažindintas su latvių dainų gaidomis, susižavėjo keliomis kompozicijomis ir pabrėžė teksto vertimą. Vargais,

negalais parūpinus dainų angliškus tekstus, kelioms būdingesnės dainos buvo įtrauktos į choro repertuarą. Tos dainos jau buvo išpildytos viename koncerte ir dviejose televizijos programose. Juostos buvo panaudotos Amerikos Balso transliacijoms į Latviją. Choras, kurį sudaro to muzikos instituto studentai, apie latvių dainas išsireiškė, kad jos įnešė į jų dainuojamą repertuarą kažką naujo, šviežio. Ta naujovė sužavėjusi ir amerikiečius, klausiusius koncerto.

Po tokio pasisekimo latviai susirūpino išleisti dainų rinkinį su gaidomis ir angliškais tekstais, kad jomis galėtų naudotis ir kiti chorai.

IR ŽUVYS BŪNA GERAIS ASTRONOMAIS...

Taip bent tvirtino dr. Martynas Yčas, pagal Australijos laikraštį The Sun-Herald, aprašiusį mūsų mokslininko viešnagę Sydneyje. Dr. Martynas Yčas viešnagės metu pasirodė ne sausu mokslininku, bet sveiko humoro pilnu ir visų pamėgtu žmogumi.

Dr. M. Yčas atvyko į Sydney'į atominių tyrimų fundacijos vasaros mokyklos kviečiamas. Turėjęs eilę paskaitų, jis, pagal to laikraščio atpasakojimą, idomią išdėstė savo profesoriaus A. Hassler (Wisconsinio univ.) bandymus su žuvimis, įrodant, kodėl jos taip tiksliai atlieka ilgąs keliaines.

New Yorko universiteto mikrobiologijos profesorius dr. M. Yčas, pasirodė, savo gyvenimišku, paprastu ir sveiko humoro persunktu savo mokslinių žinių ir pažintinių dėstymų užsitaravę tyvasarinių kursų Sydneyje "character of this year" titulu.

Laikraštis rašo, kad jis vengia būti pristatytu "profesorium", nes žmonės dažnai mano, kad tai yra "sąžiningas" (kabutėse) savęs titulavimas (square). Jis linkęs save vadinti geriau "daktaru" bet joki būdu ne "profesorium", pareiškė 153 studentams, Dargė-



Dr. Martynas Yčas

riau, jei jis būtų vadinamas Martynu. Kam nors pristatomas, jis dažniausia pasisakys slidinėjimo instruktorium esąs.

Merginas jis vadina "biologiniais objektais" ir parodė ekraną tokį "biologinį objektą, sudarytą iš vandens ir organinių molekulių" -- mergaitę, demonstruojančią ilgą sijoną.

Jis nevengia pažarstyti "špilkų" savo kolegų mokslininkų adresu, pareiškdamas, kad jų konferencijos dažniausia vyksta ne tiek nuomonių pasikeitimui, kiek parodyti, kuris jų yra iškiliausias.

Humoras humoru, bet iš laikraščio aprašymo išskyla pripažinto ir mėgiamo mokslininko tipas, prieinamas studentijai ir laisvas nuo kietos "profesorizacijos" apykaklės įsivaizdavimų. Tai šių laikų mokslininkas, visą dėmesį skiriant mokslui to mokslo davinį perteikimui žmonijai. Dr. M. Yčas -- mokslo, ne titulių žmogus.

Chicago, Marquette Parke, parduodama

likerio krautuvė kartu su taverna. Biznis su namu, 5 kamb. butas gale namo. Tas pats savininkas 25 metai. Nepraleiskite progos įsigyti šį sėkmingą ir gerai įgyventą biznį. 2441 W. 69th St., Chicago, Ill.

talką, nors kitose veiklos srityse veikė kaip atskira nuo kitų taut. organizacija. 1961 Lietuvos atgimimo sąjūdis iš Lietuvos nepriklausomybės tautos pasitraukė, o 1963 įstojo į Vilką, tuo būdu vėl ryškiau nutolo nuo vad. nuosaikiųjų tautininkų. Viešojo Lietuvos atgimimo sąjūdžio opinija reiškia per dvisavaitinį Laisvosios Lietuvos laikraštį.

Amerikoje lietuviai tautininkai, kaip vidurio srovė tarp socialistų ir katalikų, ėmė reikštis beveik tuo pačiu metu, kaip Lietuvoje viltininkai, nors be teisioginio ryšio. Čia ši srovė žinoma "tautiečių" vardu. Ji priešingai viltininkams, turėjo savo tarpe daugiau veiklų atsitraukusių iš socialistinės kairės ir buvo daugiau kudirkiškai liberali ir ryškiau antiklerikalinė, negu viltininkai, 1914 jie susiorganizavo kaip Tautinė lietuvių pirmųjų partija, bet netrukus pasivadino Amerikos lietuvių tautine sandara. Jos veikėjai daugiau palaikė ryšių su Lietuvos liaudininkų, negu su tautininkų veikėjais.

Po 1926 perversmo Sandaroje persvarą turėjo Lietuvos liaudininkų politikos šalininkai, tad Lietuvos taut. politikos šalininkai iš čia pasitraukė ir susitelkė į Amerikos lietuvių tautininkų centrą. Amerikos tautininkų laikraštis visą laiką buvo K.S. Karpiaus redaguojama Dirva, bet žymios įtakos tautininkai turėjo Margutyje, Vienybėje, Amerikos Lietuvių. 1940 tautininkai dalyvavo Amerikos Lietuvių Tarybos sukurime, tačiau kitiems veikėjams joje užėmė prezidentui A. Smetonai priešingą poziciją, jie iš Alto pasitraukė ir įsteigė tam pačiam tikslui Lietuvai vaduoti sąjungą, vėliau ir Amerikos lietuvių misiją.

1949 šios organizacijos drauge su Amerikos liet. tautininkų centru susijungė į Amerikos lietuvių tautinę sąjungą. Į šią įsijungė tuo metu į JAV persikėlę iš Lietuvos pasitraukę tautininkai ir sudarė joje skaičiumi vyraujančią elementą.

Po A. Olio, M. Colney-Pakalniškio, A. Lapinsko, S. Biežio, 1957-61 s-gai pirmininkavo E. Bartkus, 1961 ir 1963 rinkimo valdyba jau buvo sudarytos grynai iš jaunesniosios Lietuvos tautininkų kartos atstovų (pirm. Vytautas Abraitis). Taip, nors Amerikos liet. tautinė s-ga savo pirmuosiuose įstatuose ir buvo pabrėžusi nesantį tiesinį jokios kitos organizacijos, bent savo narių sudėties požiūriu ji tapo žymiausia buv. Liet. tautininkų s-gos pakaitalu.

Atidėję ateičiai ir kitoms aplinkybėms Lietuvos valstybės tvarkymo problemas, tautininkai išsivijo kreipia savo pastangas į liet. tautinio susipratimo tobulinimą ir į Lietuvos nepriklausomybės bylos gynimo galimybes. Dėl šio pastarojo uždavinio jie skelbia pažinimą, kad tai yra visų laisvėje esančių sąmonių liet. uždavinys. Tautininkai ginčija išsivijoje atsidūrusių Lietuvos partijų likučiams teisę skelbtis turinčiais išimtinį neterminuotą politinio tautos atstovavimo mandatą. Todėl centralizuotas nepriklausomybės veiklos vadovavimas užsieniuose kompetentingai galys būti realizuotas tik atsirėmus į visą toje veikloje dalyvaujančių išsivijų visuomenę, o ne vien į senų Lietuvos partijų delegatus. Tautininkai todėl nedalyvauja Vlike ir teigia, kad visoms išsivijoje esančioms pajėgoms nepriklausomybinei veiklai kompetentinga vadovybė turinti būti sudaroma arba veikliąją išsivijų apimančių rinkimų keliu, arba bent tam atitinkamai priderintoje Pasaulio Lietuvių Bendruomenės organizacinėje sistemoje.

Per ALTS tautininkai dalyvauja ir Amerikos Lietuvių Tarybos veikloje Lietuvos nepriklausomybės reikalu. Čia jie irgi dėjo pastangų, kad nepriklausomybinė veikla nebūtų apsiribojusi tik tradicinėmis partijomis - srovėmis, o kad būtų sąlygos įsijungti į tą veiklą ir kitoms laisvėje esančių lietuvių, ypač priaugusių kartų pajėgoms.

Pripažindami politinės bei ideologinės diferenciacijos prasmingumą net ir išsivinėje visuomenėje, viltingu tokios visuomenės vieningumo pagrindu tautininkai laiko ne diferenciuotų grupių kalicijas, o tik tautinio solidarumo siejamą bendravimą, todėl remia PLB organizacijos kūrimą bei tobulinimą, tikėdami, kad PLB gali subręsti kaip autoritetinga visos liet. išsivijos veiklos racionaliai demokratiškai centralizuota sistema.



Let us pave
the road to a
MORTGAGE LOAN
designed just for you

**ST. CLAIR
SAVINGS**
813 EAST 185TH STREET • IV 1-7800

KAIP LIETUVOJE KŪRĖSI TAUTININKŲ SĄJUNGA

VINCAS RASTENIS

[6] Ištrauka iš Lietuvių Enciklopedijos XXX tomo

Pasitraukę į Vakarus tautininkai susitelkė į Lietuvių tautinį sąjūdį. Neformuluodami tose aplinkybėse pilnos politinės programos, jie pabrėžė tik keletą pagrindinių savo mąstymo principų, kuriuose esminis skirtumas nuo Lietuvoje deklaruotų principų buvo įsakmus pasisakymas ne už autoritetinę, o už demokratinę santvarką būsimoje Lietuvos valstybėje, už demokratiją, suprantamą kaip "visuomeninio ir kultūrinio subrendimo funkciją" ir įgyvendinimą, kaip "tinkamiausią priemonę visuomenės santykiams tvarkyti" (plg LTS Akademinio Jaunimo ideologiniai pagrindai, Mūsų Pranešimai, nr. 8/20). Dabar tautininkai dažniau pasisakė už asmens ir kolektyvo santykių pusiausvyros pakreipimą daugiau asmens, negu kolektyvo naudai, ryškiau pasisakė už liberalinei demokratijai būdingų žmogaus teisių gynimą, už "sociališkai pareigos" nuosavybės principą ūkiniuose pagrinduose ir "valstybės diriguojamą" privatinę bei kooperatyvinę iniciatyvą ūkinėje veikloje.

Nepriklausomybinę veiklą tautininkai dalyvavo per Vliką, bet 1955 rudenį, nesutikdami su jo veikimo metodais ir tuo metu jo užimta pozicija Lietuvos diplomatinės tarnybos atžvilgiu, iš jo pasitraukė, ir tolesnį veikimą toje srityje tęsė per Lietuvos Nepriklausomybės Tarką.

Beveik visiems Lietuvių Tautinio Sąjūdžio nariams iš stovyklų išvykus ir apsigyvenus įvairiuose kraštuose, tautininkai įvairiai susitelkė į atitinkamas organizacijas gyvenamuose kraštuose, iš kurių žymiausias yra Amerikos lietuvių tautinė sąjunga ir Kanados lietuvių tautinė sąjunga. Liet. tautinis sąjūdis nebeįsigaudo savo padalinių, bet yra jo valdyba, kurios funkcija koordinuoti tautininkų dalyvavimą nepriklausomybinėje veikloje. Ši valdyba, prie Amerikos liet. tautinės s-gos sudarytos informacinės komisijos pastangomis, buvo išrinkta LTS dalyvių korespondenciniu balsavimu, o vėliau atnaujina ma Amerikos liet. tautinės s-gos, Kanados liet. tautinės s-gos ir kitų kraštų taut. sambūrių vadovybių suteikiamais madatais. Šalia šių taut. organizacijų, daugiausia JAV, veikla ir Neo-Lithuania korporacija bei tos korporacijos filiterių s-ga, kurioje dalyvauja ir kitų buv. Tautinių korporacijų sambūrio filiterių.

Radikalūs tautininkų sparnas, vadintas voldemarininkų vardu, 1934 prisidėjo Lietuvos nacionalistų partijos varda, visą likusį nepriklausomybės metų veikė pagrindinės kovos prieš režimą sąlygose. Nuo bolševikinio teroro išlikusieji jo veikėjai 1941 trumpą laiką bandė padėti Lietuvos valdymosi atstatymui bendradarbiavimo su vokiečių okupacine valdžia pagalba, bet susidūrė su tikrosiomis tos valdžios intencijomis, veikliai įsijungė į rezistencinę veiklą drauge su visų kitų srovių veikėjais. Dalyvavo ir užsienyje atgaivintame Vlike, ligi 1946 buvo iš jo eliminuoti dėl tariamai buvusio jų kai kurių vadovų bendradarbiavimo su vokiečių nacionalsocialistų institucijomis dar Lietuvos nepriklausomybės laikais. Po to jie viešai nebesireiškė.

Daugumą jų sekėjų sutelkė prieš pat jų iš Vliko eliminavimą įkurta Lietuvių demokratų partija, kurios vietą 1948 užėmė Lietuvos atgimimo sąjūdis, radikalai tautininkiškas, bet pasisakęs už demokratijos principus. Jis ilgą laiką nepriimtas į Vliką, nepriklausomybinės veiklos tikslu buvo įsijungęs į Lietuvos nepriklausomybės

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People
CARL NEWMAN
MASON CONTRACTOR

6507 ELMWOOD
WH 2-3894

MENTOR, Ohio
BL 5-3374

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People
ARROW EXTERMINATING
CITY PEST CONTROL CO.

5455 Broadview Rd. SH 1-3995

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons
HECKER TAVERN

WE SERVE THE FINEST CHOICE
WINE — LIQUOR — BEET

MARY HRIBAR and MARY SUSTARSIC

1194 East 71st St. EN 1-9779

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons
Fairport Bakery Inc.

DIETITIC KUCHENS, CAKES and COOKIES
2096 SOUTH TAYLOR Rd. Tel. 321-9874

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

OMER W. SCHROEDER

GENERAL INSURANCE OF ALL TYPES

815 SUPERIOR AVE., CLEVELAND 14, Ohio
Call PR 1-6000

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People
KNIFIC INSURANCE

INSURANCE OF ALL TYPES

820 EAST 185th ST. Call IV 1-7540

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People
**AMALGAMATED TRANSIT
WORKERS**

DIVISION 268

HARRY LANG - Secretary

740 SUPERIOR AVENUE, W.

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People
**ALLIED ELECTRIC SEWER
CLEANING COMPANY**

**ROTO-ROOTER SEWER AND
DRAIN SERVICE**

West Side
12910 Detroit Ave
AC 6-4500

East Side
12824 Superior Ave
MU 1-7722

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People
**A. B. C. AUTO PARTS &
WRECKING COMPANY**

SPECIALIZING IN LATE MODEL FORDS

3920 Valley Road Call SH 1-6321

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People
EUCLID IGNITION COMPANY

1062 East 185th St.

Call IV. 1-2222



REIKALINGAS REFERENDUMAS

Yra pavojus, kad Clevelando nekilnojamo turto (namų) savininkams mokesčiai gali pakilti dar 11%. Tai paseka teismo sprendimo, kuriuo buvo nustatyta, kad namai turi būti apmokestinami pagal tą pačią lentelę, kaip ir prekybinių įmonių pastatai. Dėl visa to Taxpayers Association of Cuyahoga County, Inc. daro žygį, kad būtų sudaryta tinkama parama t. v. Homestead Act Ohio valstijoje įgyvendinimui.

Joseph H. Avellone, TACC vice-prezidentas, buv. Ohio valstijos senatorius, pareiškė, kad pribrendęs laikas to (Homestead Act) įstatymo įgyvendinimui, kuriuo pirmieji 5000 dol. namo vertės būtų atleidžiami nuo mokesčių, jei tame name gyvena savininkas.

Kad to atsiekus, reikia į Ohio Senatą įnešti įstatymo projektą. Tam reikalinga peticija su 100.000 parašų.

Mokesčių mokėtojų sąjunga (TACC), kaip nepartinė ir pelno nesiekianti organizacija, yra tam, kad įmanomais būdais kovoti su nuolat augančiais mokesčiais nekilnojamam turtui.

J. H. Avellone sako, kad mokyklų išlaikymo ir labdaros programos negali remtis vien nekilnojamo turto mokesčių pajamomis. Todėl labai svarbu, kad suinteresuoti asmenys nedelsiant kreiptųsi šiuo adresu: 943 Cranbrook Drive, Cleveland 24, peticijos reikalu.



Lietuvių Fondui Remti Komitetas Clevelande su svečiu iš Chicagos LF Tarybos pirmininku dr. A. Razma, Sėdi iš kairės: A. Mikulskis, pirm. K.S. Karpis, dr. A. Razma. Stovi: F. Eidimtas, J. Stempunžis ir dr. Vl. Ramanauskas. Nuotraukoje trunka komiteto narių kun. B. Ivanausko ir E. Karnėno. V. Plodžinsko nuotrauka

CLEVELANDO ORKESTRUI diriguoti kovo 26-28 dienomis atvyksta svečias, švedų dirigentas Sixten Ehrling, Detroito diriguojąs simfoniniam orkestrui.

Tų dviejų pakartotinių koncertų programoje numatyta Berlio-zo uvertiura "Benvenuto Cellini", švedų kompozitoriaus Karl-Birger Blomdahl Simfonija nr. 3 - "Facets". Po pertraukos -- Hindemith "Keturi temperamentai", variacijos pianui ir stygų orkestrui, taip pat ištraukos iš Falla baleto "Trijų kampų kepurė".

Koncertų pradžia 8:30 val. vak.

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

BALANDŽIO 4 D. Lit. Vysk. M. Valančiaus mokyklos metinis balius, šv. Jurgio parapijos salėje.

BALANDŽIO 11 D. Pilėnų skautų tunto balius - koncertas šv. Jurgio parapijos salėje.

BALANDŽIO 18 D. Naujos Parapijos salėje Vėlbasio baleto studijos stektklis.

BALANDŽIO 18 D. Ohio Lietuvių Gydytojų d-jos susirinkimas Čiurlionio namuose.

BALANDŽIO 25 D. Baltijos Aidų radijo vakaras šv. Jurgio parapijos salėje.

MOKESČIŲ KLAUSIMAI

S. M. KLAUSIMAS. Prekybininkai ir profesionalai kasmet sudaro savo sąmatas ir apskaičiuoja mokėtinus pajamų mokesčius. Apie tai jie siunčia mokesčių įstaigoms specialias deklaracijas ir moka provizorinius pajamų mokesčius (estimated income tax) keturis kartus į metus. Yra kalbų, kad ir tarnautojai tam tikrais atvejais turi teikti panašias deklaracijas ir mokėti panašius mokesčius. Ar tai tiesa?

ATSAKYMAS S. M. Tai tiesa, bet kaip Tamsta pats rašote, jie turi teikti tas deklaracijas tik tam tikrais atvejais.

BALANDŽIO 26 D. dailininko Br. Murino kūrinių paroda Čiurlionio namuose. Paroda bus atidaryta iki gegužės 2 d.

GEGUŽĖS 2 D. Pilėnų tunto sporto šventė St. Clair Recreation Center.

GEGUŽĖS 3 D. šv. Jurgio parapijos klebono kun. B. Ivanausko 25 metų kunigystės sukakties proga pagerbimas-banketas, šv. Jurgio parapijos salėje.

GEGUŽĖS 9 D. Dainavos stovyklos globos komiteto parengimas šv. Jurgio parapijos salėje.

GEGUŽĖS 17 D. šv. Kazimiero Lituanistinės mokyklos mokslo metų užbaigimas Naujosios Parapijos salėje.

GEGUŽĖS 24 D. Kun. klebono J. Angailaičio 30 m. kunigystės pagerbimas - banketas Naujos Parapijos salėje.

BIRŽELIO 6 D. įvykstančios dainų šventės repertuaro koncertas, J. Puodžiūno ir V. Karosaitės baleto šv. Jurgio parapijos salėje.

* BIRŽELIO 7 D. Saleziečių gimnazijai paremti parengimas Čiurlionio Ansamblio namuose.

BIRŽELIO 21 D. Vysk. M. Valančiaus lit. mokyklos gegužinė.

BIRŽELIO 27 D. sportininkų vakaras Pabaltijo žaidynių proga Slovenian Auditorium.

BIRŽELIO 28 D. Kariui paremti gegužinė Čiurlionio Ansamblio namuose. Rengia LVS Ramovė.

LIEPOS 18 D. Riviera Country Club salėje įvyksta Tėvynės Garbų radijo valandėlės 15-os metų sukakties balius.

RUGSEJO 20 D. susipažinimo pobūvis Čiurlionio Ansamblio namuose. Rengia LVS Ramovė.

LAPKRIČIO 21 D. Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas. Rengia LVS Ramovė.

LAPKRIČIO 26-29 D. Amerikos ir Kanados Ateitininkų Sėdraugių suvažiavimas.

REIKALINGOS

langų priedangos (awnings) siuvėjos. Geras atlyginimas. Pageidauja mėsos patyrisios.

CULP AWNING CO.
11200 Superior

(38)

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons
**JOHN L. MOLNER
INDUSTRIES INC.**

15250 Mc CRACKEN Rd. 581-3600

Geriausio sveikinimai ir linkėjimai
visiems lietuviams

**CLEVELAND HARVARD
LUMBER & DOOR CO.**

6000 Harvard Ave. Call VU 3-6000
18090 MILES AVE Call MO 2-8100

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People
DONALD B. JOHNSON
FUNERAL HOMES

MARSHALL B. and JAMES H.

BEDFORD, CLEVELAND, AND
THE SURROUNDING TERRITORY

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People
**VIKING CAULKING
GUN CO.**

4518 Lakeside Ave. UT 1-0216

GREETINGS and BEST WISHES
The Atlas Paper Box Co.

J. H. HAAS

1849 EAST 65th St. UTah 1-1191

GREETINGS and BEST WISHES
**JOHN KUBACKI
PHOTOGRAPHER**

1218 E. 79 St. EX 1-3800

Geriausio sveikinimai ir linkėjimai
JOHN'S SHAKER VIEW SERVICE
FOR THE FINEST SERVICE SEE US
12916 Woodland Ave. GA 1-9491

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People
SPRAYON PRODUCTS, INC.
26300 FARGO AVE. BEDFORD HEIGHTS, Ohio
Tel. 292-7400

GREETINGS and BEST WISHES
PARSONS AND PARSONS
MAKERS OF WATERPROOF FABRIC
COLLARS AND CUFFS
Main Office and Factory — 413-15 Huron Rd.
413 HURON ROAD CH 1-7723

Visais apdraudus reikalais
kreipkitės į vieną iš seniausių
apdraudus įstaigų Clevelande.

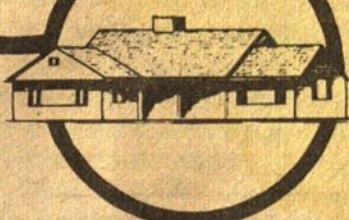
Mūsų "Stock Casualty Co's" duoda 15-25% nuolaidos
geriems mašinų vairuotojams.

ATSTOVAS
VYT. SENKUS
WO 1-6820
M. A. SCHNEIDER CO.
2710 Lorain Ave.,
Cleveland, Ohio

Naturally
**SUPERIOR
SAVINGS**

13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.

HOME and
REMODELING
LOANS
...
INSURED SAVINGS



JAKUBS & SON
FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui
Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185th St.
KE 1-7770

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

AUKŠT. LITUANISTIKOS MOKYKLOS RĖMĖJŲ SUSIRINKIMAS

Veiklioje Cicero Lietuviškoje apylinkėje jau aštunti metai vyksta aukštesnioji lituanistikos mokykla, kuriai ilgius metus vadovavo kun. P. Patlaba, o šiemet Česlovas Grincevičius, kuris kartu dėsto Lietuvos istoriją. Vicedirektorium yra dr. Balšaitytė. Lietuvių kalbą mokykloje dėsto Pr. Razminas, literatūrą

B. Babrauskas, geografiją dr. Z. Ašoklis, muziką A. Skridulis, taut. šokius N. Remeikytė.

Mokyklą globoja ir remia prel. Ig. Albavičius, LB apylinkė, apygarda ir kitos organizacijos.

Sėkmingai mokyklą remia ir dr. F. Kauno suorganizuoti mokyklos bičiuliai, kuriuos, kaip ir mokytojus, pagerbdami dr. P.

SLA VADOVYBĖS SUVAŽIAVIMAS

Neseniai New Yorke įvykęs SLA Pildomosios Tarybos suvažiavimas, tarp eilės grynai techniškių reikalų svarstymo, plačiai gvildeno tautinių ir kultūrinių darbų rėmimą ne tik darbu, bet ir lėšomis. Tiesa, organizacijos centras ir atskiros kuopos tuos darbus remia visais galimais būdais, dažnai duodamos nemažas aukas. Gal ir nedidelės kuopų aukos, bet jos plaukia iš šimtų kuopų ir sudaro tikrai stambų paramos šaltinį. Todėl ir norima, kad kuopos tokią paramą vykdytų per centrą ir tuo būdu susidarytų didesnės lėšos, kuriomis būtų galima geriau paremti svarbesnius darbus. Taip pat pasisakyta už reikalą daugiau stiprinti tautinių centų fondą, kuriuo remiama kultūriniai darbai. Šis klausimas bus pavestas spręsti ateinančiam SLA seimui, kuris prasidės liepos 6 d. Wilkes Barre, Pa.

MINĖS KRISTIJONĄ DONELAITI

Susivienijimui visada buvo artieji Lietuvos tautos žymieji vyrai ir jų darbai. Minint šiais metais rašytojo Kristijono Donelaičio sukaktį, SLA Pildomoji Taryba nutarė rašytoją paminėti savo seime. Numatytas prelektantas paskaitai, taip pat aktorius rašytojo kūrybai paskaityti. Minėjimui skiriamas laikas susidarys atsisakius nuo sveikintimų skaitymo ir tradicinių prakalbų, sakomų seimo pradžioje.

"SLA MANOR"

Toks pavadinimas suteiktas Susivienijimo vasarnamiui, kuris buvo neseniai įsigytas Atlantic City, N. J. narių poilsio reikalams. Pildomoji Taryba nori namą taip tvarkyti, kad jame nariai turėtų ne tik poilsį, bet suvažiavimų ir kultūrinių rengimų centrą.

ir S. Kisieliai kovo 8 d. sukvietė į savo namus. Čia buvo nutarta dar glaudžiau ir nuoširdžiau visiems bendradarbiauti, kad mokykla galėtų dar sėkmingiau gyvuoti.

Šiuo metu mokyklą lanko arti 70 mokinių.

* DIRVOS NOVELĖS KONKURSUI pradėjo plaukti rankraščiai. Be anksčiau paskelbtų dviejų novelių dar atsiųstos Gluosnio, Antano Keliauninko ir Jono Pabradožio slapyvardėmis pasirašyti rankraščiai.

* ADOLFAS LIETUVNINKAS, Dirvos skaitytojas ir rėmėjas Chicagoje, Velykų proga prisuntė Dirvai auką -- 5 dol.

Mūsų spaudos rėmėjui reiškiamė padėką.

ra. Bus sudarytos sąlygos namu naudotis ir SLA palankioms, ypač jaunimo organizacijoms. Juose galės rengti kultūrines dienas, šventes, minėjimus ir pramogas.

KVIEČIAM DALYVAUTI VAJAUS DARBUOSE

Be Pild. Tarybos narių -- prez. P.P. Dargio, viceprez. S. Gegužio, sekr. B. Pivaronienės, išd. N. Gugienės, išdo globėjų E. Miškužutės ir adv. S. Bredžio, daktaro kvotėjo dr. S. Biežio, suvažiavimo laikuriose sesijose dalyvavo žinomos SLA veikėjos -- O. Biežienė, G. Dargienė ir N. Bajorienė. Jos padarė pranešimus apie pasirodymą seimui, apie rengiamą jaunimo meninių jėgų kontestą Chicagoje ir apie Moterų kuopų veiklą kurioje ypač gerai reiškiasi čia gimusios lietuvaitės. Jos būdamos Susivienijimo narėmis, yra sutapusios su lietuvių visuomene ir mūsų tautiniais reikalais. Todėl, kalbant apie naujų narių trąšymą, buvo pasisakyta už reikalą kreipti dar didesnę dėmesį į Amerikoje gimusius lietuvius, ypač priaugančiąją kartą.

SLA centro vadovybė vajas reikalams skiria didelį dėmesį, tačiau tik su didesne talka gali būti palaikoma organizacijos augimas. Todėl suvažiavimas nutarė kreiptis į narius bei veikėjus kviečiant daugiau dalyvauti vajas darbuose.

V. Stumbrys

LOS ANGELES



Los Angeles Bangos Sporto Klubo teniso meistras Vytautas Gedgaudas, jau antri metai laimintis Kalifornijos lietuvių teniso pirmenybes. Rankoje laiko laimėtą pereinamąją Algirdo Gustaičio taurę.

CHICAGO

PUTVIO MINĖJIMAS

Prieš 35 metus Lietuvoje mirė šaulys Vl. Putvis. Kovo 15 d. įj paminėjo Chicago's Vytauto Didžiojo šaulių kuopos šauliai. Iškilmingas minėjimas ir jo pagerbimas įvyko Jaunimo Centre. Dalyvavo pilna salė žmonių.

Įnešus vėliavas, minėjimą pradėjo CV jaunimo reikalų vedėjas ir kuopos vicepir. š. Vl. Išganaitis, trumpai primindamas velionio atliktus darbus šaulių sąjungai.

Buv. Lietuvos Krašto Apsaugos ministeris, dabar šaulių sąjungos garbės narys, gen. K. Musteikis, pasakė sveikinimo kalbą, pabrėždamas, kad šauliai dirba gerą ir vertingą darbą tremtyje.

A. Gintneris nušvietė Vl. Putvio gyvenimą.

Alf. Valatkaitis dar kalbėjo apie šaulio pareigas tremtyje. Pupalais, įvertindamas jaunimo pastangas ir pasižventimą, tuojau paskyrė auką \$50,00 jaunimui vykti į New Yorką į tarpt. parodą ir tinkamai atstovauti šaulius. Pereitame šaulių susirinkime jaunimui buvo sudėta \$100,00. Jie patys kasoje jau turi susitaupę taip gi kelis šimtelius...

Minėjime dalyvavo ir P. Petrušaitis su žmona iš Racine, Wisc.

Minėjimas buvo baigtas tautos himnu.

Antanas Gintneris

Skaityk ir platink
DIRVĄ

GREETINGS and BEST WISHES

MILLER JEWELERS
DIAMOND — WATCHES

WATCH REPAIRING ALL TYPES RELIGIOUS GOODS
ROSARIES PRAYER BOOKS CRUCIFIXES.

768 East 185th St.

KE 1-0225

GREETINGS and BEST WISHES

LAMAR'S RESTAURANT

FOOD AT ITS FINEST AT MODERN PRICES

1515 Euclid Ave.

861-2228

1106 Euclid Ave.

PR 1-8898

GREETINGS and BEST WISHES

M. WINOGRAD & COMPANY

MAURICE WINOGRAD, Mgr.

2020 EUCLID AVE

CHerry 1-3637

GREETINGS and BEST WISHES

**THE CLEVELAND TIME
CLOCK and SERVICE CO.**

ALSO A COMPLETE LINE OF TIME
SWITCHES

3033 Payne Ave.

TO 1-2496

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

JACK'S DONUTS

15652 Euclid Ave.

Call GL 1-9872

GREETINGS and BEST WISHES

**BORCHERT FENCE
COMPANY**

1950 East 55th St.

Call EX 1-4136

GREETINGS and BEST WISHES

**MOR-FLO INDUSTRY
INCORPORATED**

18450 South Miles Parkway Phone 663-7300

GREETINGS and BEST WISHES

**UPTOWN PRESCRIPTION
DRUG STORES**

PRESCRIPTIONS OUR SPECIALTY

10431 St. Clair Ave.

MU 1-3600

GREETINGS and BEST WISHES

**IDEAL BUILDERS SUPPLY
AND FUEL COMPANY**

4720 BROOKPARK

SH 1-1600

GREETINGS and BEST WISHES

EMERSON RADIO OF OHIO

EMERSON RADIOS, STEREO
AIR CONDITIONERS, DUMONT T. V.

4300 Euclid Ave.

HE 1-1822



Cicero Aukšt. Lituanistikos Mokyklos rėmėjų susirinkime kalba LB Chicago's apyg. pirm. inž. Br. Nainys. Šalia sėdi S. Ingaunis ir A. Žukauskienė.



Grupė rėmėjų su prel. Ignu Albavičiu. Sėdi iš kairės: S. Ingaunis, A. Žukauskienė, A. Pračkailienė, B. Babrauskas, dr. F. Kaunas, prel. Ig. Albavičius, dr. P. Kisieliūs.



Cicero Aukšt. Lituanistikos Mokyklos rėmėjų susirinkime kun. P. Patlaba pasakoja įspūdžius iš kelionės po Europą. Sėdi iš kairės: J. Dočkienė, dr. B. Ročkus, G. Ročkienė, kun. P. Patlaba, B. Skorubskienė, dr. V. Šaulys, dr. P. Kisieliūs, dr. F. Kaunas.



Kita grupė mokyklos rėmėjų. Sėdi iš kairės: S. Butkus, L. Pračkaila, Č. Grincevičius, K. Žukauskas, J. Žemaitis, kun. P. Baltrumas, S. Žemaitienė, A. Skridulis, V. Mičiulis. Vyt. Reivyčio nuotraukos